

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8210

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 109 /

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7/8210)

03.06.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 18.06.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-72340 sayılı yazısı.

Aydın Milletvekili Sayın Prof. Dr. Metin Lütfi BAYDAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7/8210 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve MTA Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. METİN LÜTFİ BAYDAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/8210)

Soru 1:

Mayıs ayı içerisinde Manisa'nın Alaşehir ilçesine bağlı Alkan köyünde, özel bir firmanın jeotermal çalışmaları sırasında meydana gelen patlama sonrasında, jeotermal kuyunun etrafında bulunan üzüm bağları kurumuş ayrıca tarla ve bahçelerde çökmeler yaşanmıştır. Aydın'da, Germencik ve Buharkent ilçelerimizin merkez olduğu, birçok jeotermal kuyusu açılmıştır. Bu kapsamda;

-Aydın ilimizde 2012 yılı Mayıs ayı itibariyle kaç adet jeotermal kuyusu açılmıştır?

Cevap 1:

Maden İşleri Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre Aydın ili hudutları dahilinde; 22.06.2012 tarihi itibariyle 214 adet Arama Ruhsatı ve 76 adet İşletme Ruhsatı olmak üzere toplam 290 adet ruhsat bulunmaktadır. Jeotermal kaynak ruhsatları konusunda Aydın Valiliğinden de bilgi alınabilecektir.

Soru 2:

Açılması düşünülen kaç adet daha jeotermal kuyusu bulunmaktadır?

Cevap 2:

Aydın ili dahilinde MTA Genel Müdürlüğü tarafından yapılan jeotermal kaynak arama çalışmaları sonucu yapılan sondajlarla kaynak varlığı açığa çıkarılan (Germencik Sahası, Salavatlı Sahası, Sultanhisar Sahası, Hıdırbeyli Sahası, Nazilli Sahası, Atça Sahası, Umurlu Sahası, Pamukören Sahası, Yılmazköy Sahası, Buharkent Sahası, Kuşadası, Kuyucak, Sultanhisar-Malgaçemir, Germencik-Gümüş, Merkez-Çiftlik) jeotermal alanlar 5686 sayılı kanunun Geçici 3. Maddesi, 16. Maddesi ve Uygulama Yönetmeliğinin 1. Maddesi 7. Fıkrası hükümleri gereği ihale edilerek kullanım hakları yatırımcıya devredilmiştir. Aydın İli dahilinde MTA Genel Müdürlüğü tarafından ihale edilen ruhsat sahaları dışında özel ve tüzel kişiliklere ait arama ruhsatları bulunmakta ve bu sahalarda da jeotermal arama geliştirme çalışmaları yapılarak sıcak su sondajları açılmıştır. MTA Genel Müdürlüğü tarafından Aydın ilinde jeotermal enerji arama amaçlı toplam derinliği 53.153 metre olan 46 adet kuyu açılmıştır.

Soru 3:

Açılan jeotermal kuyuları hangi firmalar işletmektedir?

Cevap 3:

Aydın ilinde 84,85 MW kurulu güce sahip ve üretim yapan 4 adet santral bulunmaktadır.

Üretici Firma	Yeri	Üretim Kapasitesi (MW)
Mege Enerji	Salavatlı-Dora1	7,95
Mege Enerji	Salavatlı- Dora2	9,5
Gürmat	Germencik	47,4
Maren Enerji	Bozköy-Çamur	20

Ayrıca; EPDK'dan elektrik üretim lisansı alınıp santrali inşa aşamasında toplam kapasitesi 205,87 MW olan 10 adet jeotermal enerji üretim santral bulunmakta olup bunlar aşağıda verilmiştir.

Üretici Firma	Yeri	Üretim Kapasitesi (MW)
Mege Enerji	Salavatlı-Dora3	34
Mege Enerji	Salavatlı- Dora4	17
Karen Enerji	Sultanhisar	95
Çelikler Holding	Pamukören-1	61,72
Çelikler Holding	Pamukören-2	9,9
Maren Enerji	Bozköy-Çamur	24
Kiper Enerji	Nazilli	20

AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. METİN LÜTFİ BAYDAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/8210)

Karkey	Umurlu	4.85
Gümüşköy Enerji	Gümüş	15
Alres Enerji	Atça	9.5

Sorular 4, 5:

- Jeotermal kuyulardan elde edilen enerji, kuyuların açıldığı yörede değerlendirilebilmekte midir?
- Değerlendirilemiyorsa bunun nedeni veya nedenleri nelerdir?

Cevaplar 4, 5:

Jeotermal enerji yerin derinliklerindeki kayalar içinde birikmiş olan ısı enerjisidir. Jeotermal akışkan, yer kabuğunun çeşitli derinliklerinde birikmiş ısının oluşturduğu, sıcaklığı sürekli 20°C den fazla olan ve çevresindeki normal yeraltı ve yerüstü sularına oranla daha fazla erimiş mineral, çeşitli tuzlar ve gazlar içerebilen sıcak su ve buhar olarak tanımlanabilir. Jeotermal sistemler, akışkanın sıcaklığına göre elektrik üretimi, konut ısıtması, seracılık, tekstil sanayi, sebze-meyve kurutmacılığı, balık üretimi gibi yerinde değerlendirilebilir enerji kaynağıdır. Jeotermal enerji yeni, yenilenebilir, sürdürülebilir, ucuz, güvenilir, çevre dostu, yerli, yerinde kullanılan ve yerinde istihdam sağlayan yeşil bir enerjidir.

Sorular 6, 7:

- Jeotermal kuyulardan çıkarılan sıcak suyun reenjenksiyon işlemi yapılmakta mıdır?
- Yapılmıyorsa bunun nedeni veya nedenleri nelerdir?

Cevaplar 6, 7:

Jeotermal kuyulardan elde edilen akışkanın kullanımından sonraki dönüş suyu 5686 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 23. ve 24. maddeleri hükümleri doğrultusunda reenjenksiyon edilmesi gerekmektedir. Uygulama Yönetmeliğinin aynı hükümleri gereği entegre kaynak kullanım alanı dışındaki müstakil kaplıca ve doğal mineralli su işletmelerinde reenjenksiyon ve enjeksiyon yapılmayabilir. Bu tip durumlarda akışkan, çevre mevzuatı açısından ilgili Bakanlığın görüşü alınarak belirlenen uygun alıcı ortama usulüne uygun şekilde deşarj edilebilir.

Soru 8:

Reenjenksiyon işlemini Bakanlığınız bünyesindeki hangi birim tarafından denetlenmektedir? '

Cevap 8:

5686 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümleri kapsamında jeotermal alanlardaki faaliyetlere ilişkin İl Özel İdareleri yetkili kılınmış olup söz konusu soruların İl Özel İdaresi tarafından değerlendirilmesi uygun olacaktır.

Sorular 9, 10:

- Jeotermal kuyuların açıldığı yerlerde herhangi bir çökme yaşanmış mıdır?
- Çökme yaşanmışsa bunun nedeni veya nedenleri nelerdir?

Cevaplar 9, 10:

MTA Genel Müdürlüğü tarafından günümüze kadar yapılan jeotermal kaynak arama ve araştırma çalışmaları bilimsel ve teknik esaslara uygun olarak yapılmakta olup, jeotermal kuyuların açıldığı yerlerde herhangi bir çökme olayı yaşanmamıştır. Jeotermal kaynak arama ve araştırmalarında kuyu yeri seçimi jeotermal kuyunun açılması, kuyunun litolojik takibi, kuyu donanımı (kuyu çapı, kuyuya indirilen özellikle ağız borusu tipi ve derinliği ve kapalı muhafaza borularının arkasının çimentolanması vb) sondaj tekniklerine uygun olarak yapılması ve ilgili Kurumlarca da denetlenmesi jeotermal sahaların sürdürülebilirliği, korunması ve geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir.